

[Viggo Starcke.]

ofte fra den tvungne værnepligts tilhængere at ville blive meget højere end ved den nuværende tvangsordning, men dette er øjenforblændelse, for hvis man måler i forhold til effektivitetsgraden, vil den frivillige hår blive billigst for samfundet, idet f. eks. en frivillig styrke på 10 000 eksperter vil være mere effektiv end en tvangsudskrevet styrke på 18 000 mand.

Fra anonym konservativ side er det blevet anført, at f. eks. en politibetjent koster 10 000—11 000 kr. om året, og at dér kan man se, hvilke byrder retsforbundet vil pålægge befolkningen. Men en mand, der f. eks. ønsker at være politibetjent og ønsker at tjene de 10 000—11 000 kr., forhindres deri af os andre, hvis vi tvinger ham til at gøre militærtjeneste, og det vil derfor være rimeligt og fair, at den, der ikke påtager sig værnepligten, lønner den anden, så byrderne fordeles solidarisk.

Ved en udvidelse af værnene opstår problemet om kasernebyggeriets anvendelse af materialer og arbejdskraft og hele forholdet til det almindelige husbyggeri. Vi har i den store politik to fronter, den udenrigspolitiske, militære front mellem den truende østblok og den truende vestblok, og den indenrigspolitiske front mellem de besiddende og de besiddelsesløse, mellem de rige og de fattige, mellem monopolindehaverne og udbytterne på den ene side og de udbyttede på den anden side. Den første front står i dag i forgrunden, fordi friheden, selvstændigheden og demokratiet er forudsætninger for, at man kan løse fattigdommens og bolignødens problem. Derfor er våbenet vigtigt i dag.

Når der tales om nedrustning — og den højtærede udenrigsminister afgav jo beretning om sine erfaringer fra de sidste konferencer —, vil jeg gerne spørge den højtærede udenrigsminister, om han ikke skønner, det var en frugtbar vej, i stedet for i almindelighed at tale om nedrustning, at koncentrere opmærksomheden om nedrustning på angrebsvåbnenes område, idet man næppe får nationerne med til at blotte sig for forsvarsvåben, og det er jo angrebsvåbnet, der er det farlige for naboen. Men som general Eisenhower siger det: „Våben gør det ikke alene“ — og dér er han sikkert enig med den højtærede udenrigsminister, som nu i sin tale i dag udtrykkeligt pegede på, at savn og nød, undertrykkelse og håbløshed danner krigens arnested. Den indre sociale front er af uhyre stor betydning, og der hviler et meget tungt ansvar på de mænd, der har forsømt løsningen af fattigdommens

problem og bolignødens spørgsmål. For at sige det kort: venstres politikere har et stort ansvar, fordi de har været med til at skabe de fleste socialdemokrater her i landet, og de konservative politikere har et stort ansvar, fordi de har været med til at skabe de fleste kommunister her i landet. I politikken gælder det i øjeblikket at finde en harmonisering mellem de kræfter, som skal sættes ind på arbejdet på den udenrigspolitiske, militære front, og dem, som skal sættes ind på den indre front. Det er et balanceproblem af nogenlunde samme art som det, en cyklist er stillet overfor: hverken at falde til den ene eller den anden side og dog komme fremad.

Men i dag må vi ikke lukke øjnene for, at bolignøden er et uhyre alvorligt problem for samfundet og særlig for den del af befolkningen, der ikke har tag over hovedet og ikke har foden under eget bord. Kommer man i berøring med de mennesker, rykker problemet meget tæt ind på livet af en. Kunne det ikke arrangeres, at alle rigsdagens medlemmer f. eks. en gang om måneden blev vist rundt i baggårdene i Vesterbros sidegader, i omegnens kolonihavehuse og skure og i herbergerne for hjemløse? Jeg tror, det ville hjælpe med til at holde galden flydende og kullet i glød på vore hoveder. De rigsdagsmænd, som i årevis har forhindret en løsning af boligproblemet ved at modsætte sig en løsning af det fundamentale jordspørgsmål, som er byggegrundens problem, og ved ikke til bunds at løse spørgsmålet om skattefrihed for byggematerialer til boliger, og som har gjort hele byggeproblemet så indviklet og forkludret gennem huslejelovgivning og byggerestriktioner og planøkonomi — det ville i grunden være retfærdigt, at de rigsdagsmænd ikke selv fik tag over hovedet, før boligproblemet var løst for de andre, så ville problemet nemlig meget hurtigt blive løst.

Når vi i dag står overfor et nødvendigt militært kasernebyggeri, bør det kræves, at dette kasernebyggeri anlægges sådan, at det mindst muligt kommer til at lægge boligbyggeriet hindringer i vejen, og det kan gøres ved at anvende materialer, som ikke nødvendiggør anvendelse af faglært arbejdskraft — murersvende —, som ikke i overvejende grad anvender træ og mursten, men f. eks. betonplader, eternit etc. De kan i stor udstrækning behandles af ufaglærte arbejdsmænd, og samtidig vil en sådan byggepolitik kunne holde en truende arbejdsløshed borte. (*Hans Thyge Jacobsen*: Hvad gør vi så med murersvendene?). De kan bygge boliger til dig og mig og os alle.